

Tilastokeskus julkaisi marraskuun 2018 loppupuolella tuoreen väestöennusteen. Se on pitkän aikavälin ennuste, jonka perusteella suomalaista yhteiskuntaa suunnitellaan. Väestöennusteen mukaan mitoitetaan muun muassa sosiaali-, terveys- ja koulutusmenoja.

Tällä kertaa ennuste oli tummansävyinen. Syntyvyys Suomessa on laskenut viidenneksen seitsemässä vuodessa. Edellisen kerran syntyvyys on laskenut näin monena perättäisenä vuonna 1960-luvulla.

Samalla kun ennuste julkistettiin, alkoi myös pohdinta eläkejärjestelmän kestäväydestä. Miksi näin? Suomalainen eläkejärjestelmä nojaa ylisukupolvisen vastuuseen: kukin työssä käyvä ikäluokka maksaa suurelta osin maksussa olevat eläkkeet.

Julkistamisaikaan media täyttyi viesteistä, joissa peloteltiin nuoria. Hätäisimmät kaivoivat työkalupakista esiin erilaiset höylät ja leikkurit, kukin edunvalvontataho omansa.

Väestöennuste ei ole kuitenkaan koko totuus Suomen tulevaisuudesta. Pitkälle tulevaisuuteen kurkottavat laskelmat ovat alttiita sellaisille muutoksille, joita emme tällä hetkellä pysty ennakoimaan.

Muistaa kannattaa myös se, että suoma-

lainen lakisäätöinen eläkejärjestelmä sinänsä on hyvässä kunnossa. Väestön ikääntymiseen on varauduttu rahastoinnilla, ja rahastojen tuotoilla pystytään pitkän aikaa tasaamaan eläkemenon nousua.

Eläkejärjestelmän kannalta suurin merkitys on syntyvyyden lisäksi työssä olevan väestön määrällä. Syntyvyyden ja maahanmuuton ohella tähän vaikuttavat esimerkiksi väestön osaaminen ja koulutus, työttömyyteen ja työelämän laatuun liittyvät asiat sekä millaisessa kunnossa kansantaloutemme kaikkiaan on.

Työllisyyden lisäämiseen ei ole hokkuspokuskonsteja. Maahanmuuttajat eivät muutu ratkaisuksi, jos heitä ei palkata töihin. Vanhimmat työntekijät eivät pysy työelämässä, jos heitä syrjitään. Nuoret eivät siirry nykyistä nopeammin töihin, jos koulutukseen pääsemisessä ja koulutuksen järjestämisessä on ongelmia.

Eduskuntavaalien jälkeen uusi hallitus alkaa neuvotella hallitusohjelmasta. Eläkkeellä olevien tulee olla valppaana.

Työeläke perustuu palkasta maksettuihin työeläkemaksuihin. Ansaittua eläkeoikeutta koskee omaisuudensuoja. Näin ollen maksussa olevan työeläkkeen tasoon ei voida puuttua poliittisilla, taloudellisilla eikä hallinnollisilla päätöksillä.

Yhtä tärkeää on pitää huolta, etteivät työeläkkeet jää lisää jälkeen ansiotason tai hintojen noususta.

Suomalaista yhteiskuntaa on rakennettu maltilla. Siitä on syytä pitää kiinni myös ennusteita luettaessa.

Kirsti Lehtinen
toiminnanjohtaja
kirsti.lehtinen@oaj.fi

Besinning med statistiksensationen

Statistikcentralen publicerade i slutet av november 2018 en färsk befolkningsprognos. Det är fråga om en långtidsprognos utgående från vilken det finska samhället planeras. Genom befolkningsprognosen mäter man bland annat utgifterna för social-, häsovård och utgifter för utbildningen.

Denna gång var prognosen dyster. Födelse-talet i Finland har sjunkit med en femtedel på sju år. Föregående gång som födelsetalet har sjunkit under så här många år efter varandra var på 1960-talet.

Samtidigt som prognosen publicerades började man också fundera på pensionssystemets hållbarhet. Varför så? Det finska pensionssystemet baserar sig på ansvaret över generationerna: varje generation i arbetslivet betalar till stor del de pensioner som skall utbetalas.

Vid tiden för publiceringen fylldes media med uppgifter som skrämde de unga. De mest ängsliga grävde fram ur sin verktygslåda olika hyllar och sekatorer, varje intressebevakningsorganisation sin egen.

Befolkningsprognosen är inte den hela sanningen om Finlands framtid. Beräkningar som baserar sig på en långtidsprognos kan utsättas för sådana förändringar som vi i detta nu inte kan förutspå.

Det lönar sig också att komma ihåg att det finska lagstadgade pensionssystemet i sig är bra. Man har förberett sig för den åldrande befolkningen med fonderingar. Genom avkastningen på fonderna kan man under en lång tid utjämna pensionsutgifternas ökning.

För pensionssystemet är förutom födelsetalet antalet människor ute i arbetslivet av den största betydelse. Vid sidan av födelsetal och invandring påverkas detta av befolkningens kunskap och utbildning, faktorer som inverkar på arbetslösheten och kvaliteten på arbetslivet samt i vilket skick landets ekonomi är.

Det går inte att öka på sysselsättningen genom hokuspokus konst. Invandrarna blir inte en lösning om man inte ger dem anställning. De äldre arbetstagarna stannar inte kvar i arbetslivet om de diskrimineras. De unga kommer inte snabbare in i arbetslivet

om det är problem med att få utbildningsplats eller om det är problem med att anordna utbildning.

Efter riksdagsvalet börjar den nya regeringen förhandla om regeringsprogrammet. Pensionärerna bör hålla sig på alerten.

Arbetspensionen baserar sig på de på lönen utbetalade pensionsavgifterna. Den intjänade pensionen har ett egendomsskydd. Därför kan man inte blanda sig i de pensioner som utbetalas med politiska, ekonomiska eller administrativa beslut.

Lika viktigt är att se till att arbetspensionerna inte halkar ännu mera efter inkomstökningar eller prisstegringarna..

Det finska samhället är uppbyggt med sans. Det finns all orsak att hålla fast vid detta också efter att ha läst prognoserna.

Kirsti Lehtinen
verksamhetsledare

Ulla Bäck
översättning

